עין משפט
נר מצוה

טז א מיי' פ"ג מהל' תמידין הלכה ה ופ"ד מהל' עבודת יוה"כ הלכה א:

יז ב מיי' פ"ח מהל' ק"פ הלכה יא:

יח ג שם הלכה יב:

יט ד שם הלכה יג:

כ ה ו שם הלכה(יג)יד:

כא [ז] [רב אלפס חולין פ"ח דף ש"א: וברא"ש שם סימן לד]:

◆

רבינו חננאל

רבינא מתרץ אליבא דרבי מכות אש אין לי אלא נכוה באש ובגחלת נכוה ברמץ כו' ש"מ גחלת אש היא: רבא רמי מי אמר רבי גחלת אש היא והתניא ולקח מלא המחתה גחלי אש יכול שלהבת ת"ל גחלי אש הא כיצד כו' מדקתני יכול שלהבת ת"ל גחלי אש מכלל דגחלים לאו אש נינהו ושני' הכי קתני יכול עוממות ולא לוחשות ת"ל אש מכלל שהגחלים הלוחשות הן אש שלהבת בלא גחלת כבר פירשנוהו למעלה ואפי' גחלים עוממות מלשון (יחזקאל לא) ארזים לא עממוהו (איכה ד) איכה יועם זהב: נגע בשר הפסח בחרסו של תנור נצלה מן החרס ולא מן האש לפיכך יקלף אותו מקום: איתמר חם לתוך חם כגון בשר חם בחלב חם דברי הכל אסור:

◆

הגהות הב"ח

(א) גמרא על בני חבורה (שאין פודין) תא"מ ונ"ב ס"א שאין מוכרין:

תלמוד לומר ולקח וגו' משעת לקיחה בעינן דניהוי גחלים. וא"ת אפילו לא כתיב ולקח אלא גחלי אש ידעינן דניהוי גחלים בשעת לקיחה דלעיולי לגיו לא איצטריך דשמעינן ליה מק"ו ומה לפני מלך ב"ו וע"כ מוקמינן ליה לשעת לקיחה וי"ל דודאי לא צריך קרא משום הכי אלא דאי אפשר לכתוב בע"א אלא ולקח:

יטול את מקומו. ולא סגי ליה בקליפה לפי שהרוטב נבלע יותר בתוכו. ואם תאמר נגע בחרסו של תנור אמאי סגי ליה בקליפה הלא הרוטב שיש באותו כדי קליפה נבלע בפסח עד כדי שיטול את מקומו כמו נטף מרוטבו וחזר אליו וכל דבר הנאסר בגלי דקי"ל דאינו נאסר אלא כדי קליפה מחמת הרוטב שבו יאסור עד כדי שיטול את מקומו ואיכא לאוקמא באין רוטב כי אם מעט ומעט רוטב אינו אוסר כל כך כדאמרינן בגמ' שאני סיכה דמשהו עבדי לה: **ואם** צלי הוא יקלוף את החיצון. בכל ענין מיירי בין חם בין צונן °דמתוך שהוא רך בולע אע"פ שאינו חם דדומיא דחי קתני: **לפי** שאין מוכרין מעשר שני בירושלים. פירש בקונטרס דכי ירבה ממך הדרך ונתתה בכסף כתיב וקשיא לר"י דהא קרא בפדיון מיירי שמוציאו מקדושתו ומחללו על דבר אחר אבל הכא אפילו לאוכלו בקדושתו כדפי' בקונטרס גופיה והכי נמי משמע לישנא דמוכרין מדלא קתני מחללין ויש ספרים שכתוב בהן שאין פודין אבל רש"י כתב שאין מוכרין ונראה לר"י דבירושלים גזרו מדרבנן מכירה אטו פדייה דאסור מן התורה ולרשב"א נראה דלא אסרו מכירה אלא משום בזיון מצוה כדתנן בריש מסכת מעשר שני (פ"א מ"א) שאין מוכרין אותו ואין ממשכנין אותו ואין שוקלין כנגדו:

תנן

א"כ למה לא מרבינן כל שריפות הבאות מחמת האש

°על שפך הדשן ישרף? אמרי ההוא מיבעי ליה לכדתניא ישרף אע"פ שאין שם דשן, ישרף אע"פ שהצית האור ברובו רבינא אמר כרוך ותני °מכות אש אין לי אלא שנכוה באש ובגחלת, נכוה ברמץ, בסיד רותח, ובגפסים רותח ובכל דבר הבא מחמת האור לאיתויי חמי האור מנין ת"ל מכוה מכוה ריבה. רבא רמי מי אמר ר' גחלים איקרו אש ורמינהי *גחלי יכול עוממות? ת"ל אש אי אש יכול שלהבת ת"ל גחלי הא כיצד מביא מן הלוחשות (אלמא גחלים לא איקרי אש אמרי) והא גופא קשיא אמרת גחלי יכול עוממות אלמא לוחשות אש נינהו, אימא סיפא אי אש יכול שלהבת ת"ל גחלי אלמא אפילו לוחשות לאו אש נינהו ואמר רב ששת הכי קתני גחלי יכול בין עוממות בין לוחשות? ת"ל אש, אי אש יכול שלהבת? ת"ל גחלי הא כיצד מביא מן הלוחשות מ"מ גחלים לא איקרי אש קשיא לרבי? אמר אביי תריץ הכי גחלי יכול עוממות ולא לוחשות? ת"ל אש, אי אש יכול רצה שלהבת יביא רצה גחלת יביא ת"ל גחלי הא כיצד מביא מן הלוחשות אמר *רבה רצה גחלת יביא, רצה שלהבת יביא, שלהבת בלא גחלת היכי משכחת לה? כגון דשפייה למנא משחא ואתלי ביה נורא, ההוא למה לי קרא למעוטי *השתא לפני מלך בשר ודם אין עושין כן, לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה לא כל שכן! אלא אמר רבא תריץ הכי גחלי יכול עוממות ולא לוחשות ת"ל אש, אי אש יכול יביא מחצה גחלת ומחצה שלהבת ארעייל לגובאי הוי כוליה גחלת תלמוד לומר °ולקח מלא המחתה גחלי אש מעל המזבח משעת לקיחה ניהוי גחלים *איבעיא להו אוממות או עוממות? אמר רבי יצחק °ארזים לא עממוהו בגן אלהים: **מתני'** נגע בחרסו של תנור יקלוף את מקומו. נטף מרוטבו על החרס וחזר אליו יטול את מקומו, נטף מרוטבו על הסולת יקמוץ את מקומו, סכו בשמן תרומה: אם חבורת כהנים יאכלו אם של ישראל- אם חי הוא ידיחנו ואם צלי הוא יקלוף את החיצון, סכו בשמן של מעשר שני לא יעשנו דמים על בני חבורה שאין (א) פודין מעשר שני בירושלים: **גמ'** איתמר [ז] חם לתוך חם דברי הכל אסור

מכאן ראיה דגחלת נחשב אש ואינו נלמד מריבוי

על שפך הדשן ישרף. סיפא דהאי קרא דכתב בהו באש הוא: **אע"פ שאין שם דשן.** דלא תימא אדשן קפיד רחמנא לשורפו על מקום שהיו מוציאין שם דשן של מזבח החיצון כדכתיב (ויקרא ו) והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה ואם ניטל הדשן משם לא ישרפנו שם קמ"ל ישרף מכל מקום: **אע"פ שהצית האור ברובו.** יתעסקו בו עד שתגמר שריפה: **רבינא אמר.** הא דפרכת לעיל לר' מדאיצטריך מכוה-מכוה לרבויי גחלת, לא תיקשי, דמתני' משבשתא היא וגחלת לאו מריבויא דמכוה אתא לתנא אלא ממשמעותא דאש וכרוך ותני גחלת בהדי אש במשמעות דרישא אין לי אלא אש וגחלת כו' וריבויא דמכוה מכוה לרמץ וסיד אתא: **גחלי.** ולקח מלא המחתה גחלי אש וגו' (ויקרא טז) ואם נאמר גחלי ולא נאמר אש יכול גחלים עוממות כבויות אבל לא לוחשות בוערות דהנך לאו גחלים הוא סתמא אלא אש תלמוד לומר אש בתר גחלי להביא את הלוחשות, אי נאמר אש ולא נאמר גחלי יכול שלהבת ולא גחלים לוחשות דלאו אש סתמא נינהו תלמוד לומר גחלי אש כי כתביהו לתרווייהו משמע גחלים שיש להן אש: **הא גופא קשיא אמרת גחלי יכול עוממות.** ולא לוחשות מדלא משתמע ליה לוחשות מכלל דלוחשות לאו גחלים איקרו ואמאי מיקרו ע"כ אש, והדר תני אש שלהבת משמע ולא לוחשות: ואמר רב ששת גרסינן: **יכול בין עוממות בין לוחשות.** איזה שירצה דתרווייהו גחלי מיקרו ת"ל אש בתר גחלי לאפוקי עוממות: **ואי אש.** בלא גחלי יכול שלהבת דודאי אש סתמא אין גחלים לוחשות במשמע? תלמוד לומר גחלי אש להכי כתב תרווייהו: **מכל מקום לרבי קשיא.** דמדאיצטריך גחלי שמע מינה אש *סתמא אין גחלת במשמע: **אמר אביי תריץ הכי גחלי יכול עוממות ולא לוחשות** ולוחשות לאו גחלי נינהו אלא אש תלמוד לומר אש דהיינו לוחשות אבל בסיפא לא תימא אי אש יכול שלהבת ולא גחלת אלא אי אש יכול רצה גחלים לוחשות רצה שלהבת בלא גחלים ותרווייהו אש מיקרו? ת"ל גחלי אש למעוטי שלהבת גרידתא: **מחצה גחלת ומחצה שלהבת.** כגון אוד שאחזה האור ברובו יטול ממזבח החיצון דבין גחלת ובין שלהבת מיקרו אש וכי מטי התם ממזבח החיצון לפני ולפנים הוה ליה כולה גחלת דאינו לעיולי הכי לא איצטריך מיעוטא דלפני מלך בשר ודם אין מביאין אוד בשלהבתו מפני שמעלה עשן וכי איצטריך מיעוטא לשעת לקיחה איצטריך: **ת"ל כו'.** משעת לקיחה להוי גחלי אש ואין שלהבת משמע גחלי אש: **ארזים לא עממוהו.** לא הכהו את מראיתו לפי שהיה נאה מכל אילנות ועל חירם מלך צור נאמר: **מתני' נגע בחרסו של תנור וכו'.** נגע הפסח בחרסו של תנור: **יקלוף.** מן הפסח מקום שנגע בתנור כדמפרש בגמ' שנתבשל שם מחום התנור ולא צלי אש הוא כדאמרן לעיל משום שנאמר צלי אש, צלי אש שני פעמים למעוטי תנור שגרפו, וחרס הדפנות גרוף ועומד הוא: **נטף.** בתנור מרוטב על החרס: **וחזר אליו.** שחזר שומן שנתחמם מן החרס ונבלע בפסח: **יטול את מקומו.** דלא סגי ליה בקליפה אלא בנטילה יפה יפה בעובי, דשומן נבלע בתוכו הרבה ואותו שומן מבושל מן החרס (היה): **נטף מרוטבו על הסולת.** מפרש בגמ' בסולת רותחת דמטוי רוטבו מחום הסולת והוי צלי מחמת דבר אחר ואסור למיכליה להאי רוטב שבתוך הסולת משום אל תאכלו כי אם צלי אש הילכך יקמוץ את מקומו וישרוף אותו קומץ כשאר קדשים פסולין: **אם חי ידיחנו.** דלא בלע: **צלי.** בעי קליפה משום דבלע: **אין מוכרין מעשר שני בירושלים.** ואפילו לאוכלו שם בקדושה דכי ירבה ממך הדרך ונתתה בכסף כתיב (דברים יד): **גמ' חם לתוך חם.** בשר רותח לתוך חלב רותח או אחד של איסור ואחד של היתר:

אסור

מסורת הש"ס

*סוגיות לשון בלין. בתוכם הלשון ב... תיקון

ויקרא טז: יב
ולקח מלא המחתה גחלי אש מעל המזבח מלפני ה' ומלא חפניו קטרת סמים דקה והביא מבית לפרכת

ג' דברים בגחלים ואש
עוממות
לוחשות
שלהבת

[נראה דצ"ל רבא]

[שבת פד: יומא מו:]

ברכות נג: [ע"ש] שבת עז: [ע"ש]

◆

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ואם צלי. דמתוך שהוא רך. עי' חולין קח: תוס' ד"ה אבל גלגל.

נושא
נגיעת קרבן פסח במקור חום שאינו אש ובכך נצלה אותו מקום - מה עושים

נושא
תערובות של ב' דברים שונים תלוי במידת חום
מבנה
חם לתוך חם...
מקרים שונים של תערובות